

HANGYA

A szövetkezeti pénz- és tőkekezelés

akkor helyes, ha

1. a pénztárnok a napi üzleti bevételeket az üzletvezetőtől naponként beköveteli és át is veszi;

2. ha a pénztárnok az így összegyűlt bevételeket 1—2 hetenként, de minél sűrűbben a szövetkezet központi folyószámlája javára beküldi és kamatozás nélkül ott nem heverteti;

3. ha a t. Igazgatóság, illetve az ügyvezető e feyékenységet úgy a pénztárnoktól, mint az üzletvezetőtől megköveteli, végrehajtásátellenőrzi, a kihitelezéseket és idegen cégektől való árubeszerzéseket letiltja és minden szövetkezeti tőkét a szövetkezeti központ felé irányítja.

Karácsonykor rendezzünk szövetkezeti napot a községben!!

Szövetkezésben az erő.

Kis lapunk hasábjain néhány ízben felhívtuk szövetkezeti munkatársaink figyelmét a szövetkezeti eszme és gazdálkodás hódító útjára, melyet a világgazdálkodás terén mind nagyobb és nagyobb eredményességgel folytat. Népek és államok remélik és erősen hisznek a szövetkezeti gazdálkodás általánosításával és népszerűsítésével elérhető gyökeres javulásában a világ gazdasági nyomorának és szükségének. A tőkehiány és pénztelenség minden államban erősen jelentkezik és nagy akadálya: az egészséges földmívelő-, ipari- és kereskedelmi gazdálkodás fejlődésének és munkálkodhatóságának. Már pedig a javakban, cikkekben és az életfenntartás más kellékeiben hosszú évek óta növekedő hiányt csak munkával és ennek kifejtéséhez szükséges tőkével lehet pótolni.

A kis tőkék szövetkeztetésének és így a nagy tőkék hiányának a pótlása óriási jelentőséggel lép előtérbe. A tőkék szövetkezeti uton leendő szervezése és szervezkedése az egyedüli mód, amellyel sikerül a népünk anyagi és erkölcsi jólétét szolgáló szövetkezeti népgazdálkodás útján erőnk állandóan bugyogó, bővizű forrásait megteremteni és falvaink szétforgácsolódo kis tőkéit, a falu szolgálatára nagytőkékévé egyesíteni és szövetkeztetni. A falvak tőkerészecskéinek szövetkezetekbe leendő tömörítése és e szövetkezetek begyűlt tőkéinek további tömörítése azonos célra, mérhetetlen új tőkeforrást jelent szövetkezeti munkánk számára és eredményességének biztosí-

tására. Felhívó és felvilágosító leveleink és cikkeink nyomán a szövetkezetek tőkék részleges tömörítésével már is komolyabban foglalkoznak és tagadhatatlan, hogy tőke csoportosító mozgalmunk már is szép eredményt mutat fel. Szövetkezeti ügyvezetőink a szövetkezeti tőkék helyes kezelésére hova-tovább több figyelmet és gondot fordítanak és ezzel tőkemozgékonyságunknak nagyobb élénkséget és erőt kölcsönöznek. A központ erői a szövetkezetek tömörüléséből fakadnak.

A szövetkezet — ha azt kívánja, hogy központjától jó ellátást, támogatást, utmutatást, tanácsot, ellenőrzést kapjon — tőkéjével ne támogassa az idegen cégeket, hanem napi bevételeit és rendeléseit a központhoz küldje be. Ez az egyedüli módja a szövetkezeti tőkék nagyarányu gyülekezésének és a központ szövetkezeteinek milliókra rugó anyagi ereje birtokában tőkéletesen, versenyen kívül más cégeknél összehasonlíthatatlanul előnyösebb módon fogja szövetkezeteit, úgy az áruellátás, mint ellenőrzés és ügyvitel terén kielégíteni. Régebbi szövetkezeteink tudják, hogy a régi központ mily kifogástalanul teljesítette hivatását. De emlékeznek bizonyára arra is, hogy a szövetkezeti tőkék nem vándoroltak állandóan az idegen cégek kasszáiba, hanem rendesen és rövid időközökben a központi pénztárakban gyülekeztek és szövetkezeti célokra fordítottak.

Ezt a békebeli állapotot kívánja a szövetkezetek érdekében központunk is megteremteni és kéri ehhez minden igaz szövetkezeti barát és munkatárs támogatását.

Fejlődésünk és munkánk sikere a szövetkezetek együttes működésének és szövetkezésének kezében van; fogjunk ilyen irányban munkánkhoz és a háborus szatócs szellemnek beteges csiráit pusztítsuk ki szövetkezeteink levegőjéből. Lehet, hogy ez nem könnyű dolog és időt vesz igénybe, de a jóakarát nem elég, erős akaratra van itt szükség és ha az operációs műtét egyesekre fájdalmas is, de biztos és egészséges életműködés jár nyomában. Erre pedig a gazdasági élet mai fertőzött levegőjében erős szükségünk van mindnyájunknak, akik védekezni akarunk és a huzamos beteges állapotok gyógyítására törekszünk.

Hitelezés a szövetkezet kerékkötője.
A szövetkezet adósaít jelentsük be a „Hangya“ ügyészi osztálynak, hogy tartozásaik megfizetésére felszólíthassa őket!

Szövetkezeti levél.

Igen tisztelt Hangya Szerkesztő Ur!

Olvasók a Hangya ujságba, hogy Vásárhejjen is raktárt csinálának az szövetkezetek részire, hát mondom komámnak, észe jó vóna megtekinteni, hogy miféle bóti portékákat lehetne ott kapni, hogy amiből hijánság vagyon a bótunkba, hát pótolnók ki, hogy kapja meg minden ember a maga szükségire valót, ne kejjen egyebüvé mennyen azért. Fel is ír a bótos egy pappirosra, hogy mik kénének s ahajt komámmal bédöcögönk Vásárhejré a Hangya raktárába vásállani. De mihejt bemenönk, biza, minyátt elszomorodánk egy kicsitt amijánn, hogy ojan kicsi hejré vagyon bédugva a Hangya raktárja. No, de nem sokáig tartott a szomorúságunk, met régi jó esmerősöket láttunk szorgoskodni odabé, kik a szövetkezetek vásárlóit elégettették ki bóti portékákkal. Miha ezelőtt 10-iz esztendővel vónónk úgy mozog Aczkermány ur a portékák között. A kicsi szubujék irodába pedig Pozsonyi főnök ur óvassa a pénzt, akit a szövetkezetek vivének bé. — Hát mondom komámnak, csak nézünk széjjel ehejt, met ami itt vagyon az mind a mijénk. Osztán rejánk is elkerüle a sor, kiválógotók amire szükségünk vót s észe is pakkolták egy micre. Osztán befizettük a pénzt, akit vittünk s elindulánk hazafelé, met komám má nem tért a bőribe, hogy jőjjünk már. Osztán ki is bökte amind jöttünk hazafelé, hogy métt monta Aczkermány ur, hogy a nem keeteknek való Danibá s megintlen, hogy ojan egy-kettőre veszik a dógot. hogy amire kimontad, hát má bé is vagyon pakkolva. No, mondom, keed is ojan, mind a hámvetős ló. Hát aszt jobban tuggya Aczkermány ur, hogy mi kelendőbb nállunk, mind mü, met biza az ember ojan, hogy ami a szeminek megteccik, hát minyátt meg is venné s osztán hejába várja, hogy kejjen el, met most mindenki jól meg kell gondolja, hogy csak aszt vegyen, amire éppen hogy szüksége vagyon. Hát azért éppen jól mongya, hogy eszt vaj aszt ne vegyék, ha eccer nem kelendő nállunk. Lássa, itt nem varják a nyakába a portékát az embereknek, nem kénáják erővel s még aval is, hogy nem baj, ha nincs pénze, hanem: hoccas me! met ami kell, hát arra mindig van pénz, ami pedig nem kelendő, aszt ne vegyük, ne taniccsuk a népet ujj divatokra, hanem takarékoságra. Aszt is erőssen a lalkire vette komám, hogy fel vót írva, hogy az üdö

pénz. De eszt nem merte hántorgatni met ő is belátta, hát bisztatta is a csábalit, mivelhogy egy kicsit dögöcske a másik mellett. Amind jödögéltünk hazafelé, hát elbeszélgettük a mi bajainkat s aszt, hogy mijen jó is lenne, ha az a vásárhejji Hangya raktár nem abba a szük likba lenne bédugva, hanem egy fájin nagy házba lenne, akibe mán küjjelel-ről megakadna az embernek a szeme, benne pedig jól elférnének a portékák. Kicsidecske is ez a mostani hejji arra a végre, hogy vaj 100-ötven szövetkezet vásárojjon benne, hiszen még az oda-valók is elig férnek benne, mongya komám. Hát igaza is van komámnak, mondom, de hát Isten Ófelsége sem mecerre teremtette a világot ojanak, amijer most, met szerre lett minden. Hát jével is ugy vagyunk, meg lessz a nagy ház is, csak nem ojan könnyü az, met oda sok pénz kell, de meg lessz, met *krajcárból lessz a forint*. Csak tarcsanak essze a szövetkezetek s ha portékára van szükségük, hát mennyenek a Hangyába s ne idegen hejré. — Ha eszt jól meggondojjuk, magunknak csinálunk jót velle. Asztán aszt is hallotta komám ugye, mondom, hogy itt nem akarják a portékát mindenáron reja dividálni a szövetkezetekre s ebből fojólág nem kell fájjon a feje az igazgatóságnak suhutt.

Mennyen hát minden szövetkezet a Hangyába vásárolni, ott megkapja mind amire szüksége vagyon. Osztán így elérhessük, amijétt ugy morfondérodzott komám, hogy nyihán esztendő mulva kikerülünk abból a lik raktárból, met lessz Vásárhejjen is. egy fájin házunk, csak esszetartás kell minyájunk résziről, mejjel maradok az igen tisztelt Hangya Szerkesztő urnak

Küküllőmartyán, 1921. december hó 1.-én.

méjj tisztelettel:

Zsigmond Dani felszegi.

Kövessük a szövetkezeti központ tanácsait és utmutatásait, figyelmeztetéseit és intéseit, mert azokat 22 évet meghaladó szövetkezeti tapasztalatok alapján adja

A központ közleményei.

Fontos figyelmeztetés. Raktáraink áru kiszolgálását illetőleg megkívánható pontosságának és gyorsaságának nagy akadályául szolgál különösen az újabban felállított marosvásárhelyi transitó raktárunknál, hogy a szövetkezetek vásárlásaiknál igen gyakran elmulasztják az árubeszerezéshez és elszállításhoz feltétlenül szükséges üres edényeket, hordókat és ládákat a raktárakhoz beküldeni. Ezeknek hiányában az áru rendelés elintézése nehézségekbe ütközik, miután raktáraink az edényeknek, hordóknak és ládáknak jelenlegi rendkívül magas értéke mellett nem rendelkezhetnek a kellő mennyiségű edények felett és így csak a szövetkezeteknél künlevő edények, hordók és tar-

tályok beérkezésekor nyerhetne elintézt a rendelés.

A szövetkezetek tehát saját érdekükben egy alkalommal se feledkezzenek meg ezen figyelmeztetésünkről és *feltétlenül küldjék be üres edényeiket a raktárhoz.*

Az áruszállítványok biztosításának megkezdése.

Lapunk folyó év november 13-iki 46. számában e helyen megjelent közleményünk és folyó év november 27-iki számában megjelent, ugyane helyen közölt értesítésünkre hivatkozva értesítjük a szövetkezetek vezetőségeit, hogy *a központ a vasuti áruszállítványok biztosítását úgy elveszés, lopás, valamint törés ellen megkezdette.*

A kirendeltségek, transitó raktárak egyidejűleg megkapják szintén az utasításokat, de az áruszállítványok biztosítását csak néhány napi késedelemmel kezdhetik meg.

Postán és tengelyen feladott szállítványok biztosítását csak az esetben eszközöljük, ha a szövetkezetek ezt kifejezetten kívánják.

Egyelőre minden szállítványt biztosítunk, amennyiben a szövetkezet még ellenkező kívánságának kifejezést nem adott és az ezután beérkező értesítéseket is tekintetbe fogjuk venni.

Az „Erdélyi Gazdák Zsebnaptára”

Felhívjuk szövetkezeteink frgyelmét az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára, a mely Török Bálint, az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkáranak szerkesztésében, már a karácsonyi ünnepek előtt megjelenik.

A naptár — a szokásos naptári részekén kívül — igen gazdag tartalommal bír, a gazdák részére szakszerű utmutatással, tanácsokkal és ismeretekkel szolgál. Tartalmazni fogja többek közt a földmivelésügyi minisztérium és uradalmak minisztériumának személy- és ügybeosztását, a kapcsolt területen működő magyar gazdatársadalmi intézmények és azok vezetőinek névjegyzékét. Dióhéjban ismerteti az állattenyésztés, takarmányozás, tejgazdaság, növénytermelés, szőlészet, borászat, gyógynövény-termelés, méhészet, gazdasági üzemtan, technika és gépészet, kertészet, földreform, szövetkezeti élet stb. terén a kisgazdák részére nélkülözhetetlen tudnivalókat; praktikus és sokoldalú utmutatóul szolgál a földmivelő nép számára.

Terjedelme kb. 200 oldal és bolti ára darabonként 20 leu lesz. E naptár nagy terjedelme és a magas nyomdai árak mellett aránytalanul olcsó. A Hangya szövetkezetek azonban még kedvezményesen is fogják kapni. Ugyanis 25% kedvezményt élveznek a szövetkezetek, vagyis darabonként 15 leu egységárban kapják e hasznos könyvet. A szövetkezet utján a naptárt bárki is megrendelheti. *Az összeg előzetes befizetése mellett a*

naptár megrendelhető a szerzőjénél Kolozsvár, Attila-utca 10. sz.

A naptárt nagy- és kisgazdáknak egyaránt a legmelegebben ajánljuk, mert tartalmában minden földmivelő többszörösen megtalálja az aránylag csekély vételár ellenértékét.

Felhívjuk szövetkezeteinket, hogy gyűjtsenek megrendelést a gazdák körében és támogassák ezzel gazdasági szakirodalmunkat.

HIRDETÉSEK.

A székelyhodosi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi december hó 28-án d. e. 10. órakor a község-házánál rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, ugy a közgyűlés január hó 4-ik napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az alapszabály módosítása. 2. Az igazgatóság választása. 3. Netaláni indítványok.

Kelt Székelyhodos, 1921. november hó 25. Az igazgatóság.

Tövis és vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi december hó 11-én d. u. 1. órakor a község-házánál rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívotnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelenének, ugy a közgyűlés december hó 18. napján tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Felügyelő-bizottság választása. 2. Netaláni indítványok.

Kelt Tövis, 1921. november hó 1. Az igazgatóság.

Elsőrendü gar. gödörcezésü

géphajtó szinbórszijat

műszaki bórárukat stbt.
legjutányosabban szállit

Hann és Társa

Gép- és Műszaki Kereskedelmi R.-T.
a Wolfner Gyula és Társa
budapesti gépszij- és műszaki gyáranak képviselöte és bizományi raktára.

Cluj (Kolozsvár), Strada Regina Mária (ezelőtt Deák Ferenc-utca) 11. szám.

3335

A mellékletet szerkesztli:

DR. HARMATH JÁNOS.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. O. E. titkára.

Megjelenik minden vasárnap.